

Tervise Arengu Instituut
National Institute for Health Development

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti
tuleviku heaks

ALKOHOLI KÄTTESAADAVUS

Triin Sokk

22.11. 2016

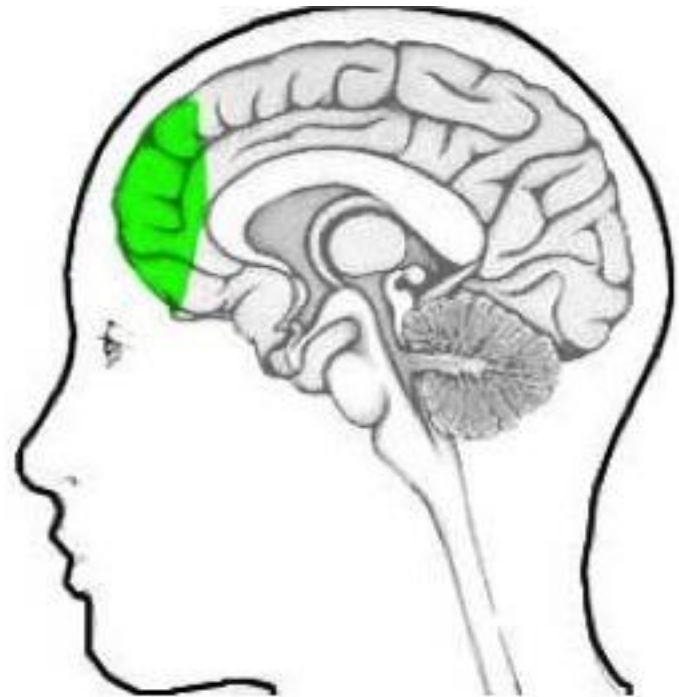
Tervise Arengu Instituut
National Institute for Health Development

ALKOHOLI KÄTTESAADAVUS NOORTELE

21. Sajand on prefrontaalne korteksi sajand

Eesmise ajukoore areng määrab, kui palju me saame teha vabu valikuid ja otsuseid ning kui palju suudame neid otsuseid täide viia.

Testostlemine

Kui palju küsitakse 18-19 aastastelt noortelt alkoholi osta soovides dokumenti?

Metoodika

12 noort, 6 poissi ja 6 tütarlast

258 ostu

15 maakonda

Alkoholi ei ostetud välja

60 % lahjad alkohoolsed joogid

40 % kanged alkohoolsed joogid

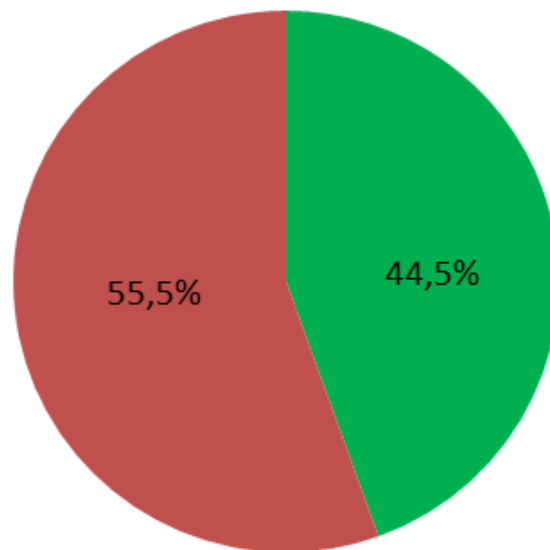

Valim – juhuslikkuse alusel

- Suured poed – 60 ostu
- Keskmised kauplused – 60 ostu
- Väikesed kauplused – 79 ostu
- Tanklad – 59 ostu

Keskmiselt küsitakse dokumenti 44,5% juhtudest

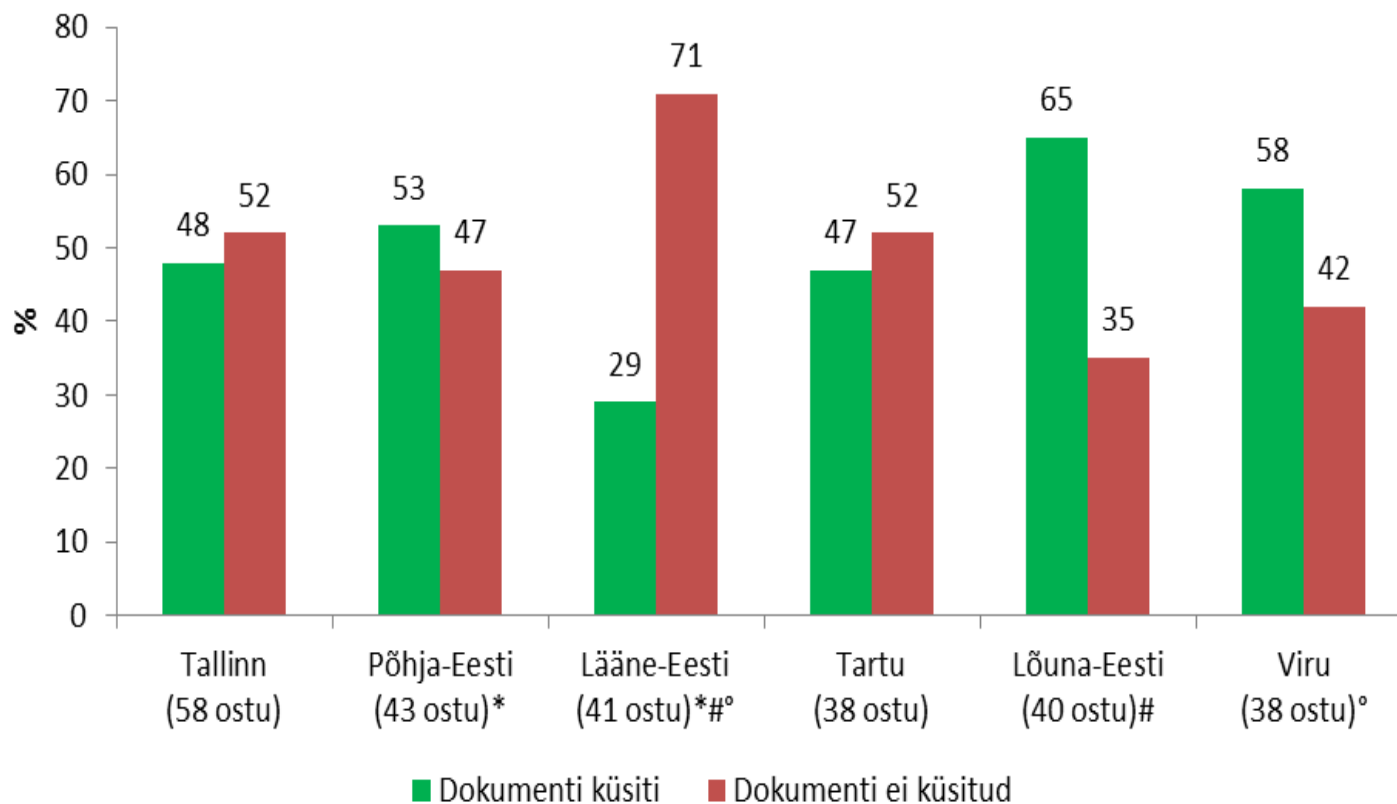
■ Dokumenti küsiti ■ Dokumenti ei küsitud

2014. aastal küsiti dokumenti
keskmiselt 26% juhtudest

Lääne-Eestis küsiti dokumenti harvemini

Lahja või kange alkohol?

- Lahjade alkoholsete jookide ostmisel küsiti dokumenti 78 korral 178 ostust (44%) ning kangete alkoholsete jookide ostmisel 51 korral 80 ostust (64%).
- Alkohol on alkohol on alkohol

Alkohol on alkohol on alkohol

KUI PALJU ON ÜKS ALKOHOLIÜHIK

=

1 ühik

=

1 ühik

=

1 ühik

=

1 ühik

Probleemkohad

- Väikesed poed ja tanklad
- Lahja alkohol – noorte lemmik

- 2014 a küsiti maapiirkonnas harvemini dokumenti – see on ühtlustunud

Tervise Arengu Instituut
National Institute for Health Development

ALKOHOLI KÄTTESAADAVUS JOOBESEISUNDILE VASTAVATE TUNNUSTEGA ISIKUTELE

Purju joomine ehk korraga suurte alkoholikoguste manustamine

- Vigastussurmad
- Kuritegevus
- Uppumissurmad
- Liiklusõnnetused
- Tuleõnnetused

“Keelatud on müüa alkoholset
jooki joobeseisundile viitavate
tunnustega isikule”

Alkoholiseadus § 45

Joobetunnused

Isiku võimalikule joobeseisundile viitavad tunnused

on:

- 1) isiku välimus;
- 2) aeglustunud reaktsioon;
- 3) häirunud kõne;
- 4) aja, isiku ja koha tajumise häired;
- 5) teadvuse seisund;
- 6) mäluhäired;
- 7) koordineerimishäired;
- 8) käitumishäired.

2014

- Piloot – 2014
- 40 ostu 3 kohalikus omavalitsuses
- **1 “EI”**

2016

- 2016
- 123 ostu
- **31 "EI"**
- Ostlemine on veel pooleli

Tähelepanekud

- Turvameeste roll
- Teised külastajad
- Teenindaja teadmised ja oskused
- Teenindaja enesekindlus – tugi ja koostöö

Testostlejate kommentaarid

- *“Minu väljumisel küsisid müüjad üksteiselt, kas ta oli nüüd haige või purjus*
- *“Võtsin viina, turvatöötaja võttis käest ja ütles viisakalt "sina küll rohkem täna juua ei tohi". Siis võtsin õlle, selle oleks kassas müüja müünud. Kui õiget kaarti ei leidnud, kommenteeris turvatöötaja "talle ei tohikski seda õlut müüa". “*

Teenindajate kommentaarid

- *”Kas oled kindel ikka, et sul oleks vaja seda. Sa ei seisa niigi eriti püsti ”*
- *”Kullakene, ära rohkem võta, te olete nii purjus juba. ”*
- *“Liiga lihtne! Väga ebakindel seismine ja silmnähtav tugev tuigerdamine. “*

Tervise Arengu Instituut
National Institute for Health Development

TÄNAN!